

Brüssel, 13. mai 2019
(OR. en)

9241/19

COLAC 30	ENV 478
CFSP/PESC 373	ENER 264
RELEX 496	DIGIT 97
WTO 138	EU-GNSS 26
DEVGEN 105	RECH 258
SUSTDEV 87	AVIATION 101
COHOM 60	TRANS 329
COHAFA 44	MIGR 70
AGRI 255	CULT 85
ACP 60	EDUC 243
ASIE 27	COTER 65
CLIMA 140	CYBER 162
COMAR 6	

MENETLUSE TULEMUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Delegatsioonid
Eelmise dok nr:	8972/19
Teema:	Nõukogu järeldused, mis käsitlevad kõrge esindaja ja komisjoni ühisteatist ELi ja Ladina-Ameerika ning Kariibi piirkonna suhete kohta „Ühised jõupingutused ühise tuleviku nimel“

Delegatsioonidele esitatakse käesoleva dokumendi lisas nõukogu järeldused, mis käsitlevad kõrge esindaja ja komisjoni ühisteatist ELi ja Ladina-Ameerika ning Kariibi piirkonna suhete kohta „Ühised jõupingutused ühise tuleviku nimel“, mille välisasjade nõukogu võttis vastu oma 13. mai 2019. aasta istungil.

Nõukogu järeldused, mis käsitlevad ühisteatist ELi ja Ladina-Ameerika ning Kariibi piirkonna suhete kohta „Ühised jõupingutused ühise tuleviku nimel“

1. Euroopa Liidu (EL) ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna (LAC) vahelised suhted on viimase kümne aasta jooksul märkimisväärselt tugevnenud. Need suhted on ELi üleilmse tegevuse oluline tugisammas. LAC ja EL on olulised partnerid, kel on ühised väärtused ja huvid ning kes peaksid tegema veelgi tihedamat koostööd mitmepoolses raamistikus, eelkõige ÜROs ja WTOs, et edendada majanduskasvu ja kestlikku arengut, tugevdada demokraatlike põhimõtete, õigusriigi ja inimõiguste austamist, luua vastupidavam ühiskond ning säilitada ja edendada rahu ja julgeolekut, mitmepoolsust ja reeglitel põhinevat rahvusvahelist korda.
2. Nõukogu on pühendunud sellele, et jätkuvalt tugineda ELi ja LACi mitmekihiliste suhete põhitulemustele, mis hõlmab kahe piirkonna vahelist strateegilist partnerlust, mida toetab laiaulatuslik tegevuskava; tihedaid suhteid mitme allpiirkonnaga, kellega on sõlmitud poliitika-, koostöö- ja kaubanduskokkulepped; ja tugevaid kahepoolseid raamistikke riikidega, kes on ELiga assotsieerimislepingute sõlmimisel olnud esirinnas.

3. Üheskoos moodustavad EL ja LAC 25 % maailma SKPst, kolmandiku ÜRO liikmetest ja peaaegu poole G20 liikmetest. Kahe piirkonna ühistegevus on aidanud sõlmida pöördelise tähtsusega mitmepoolseid kokkuleppeid, näiteks kestliku arengu tegevuskava 2030, Addis Abeba tegevuskava ja Pariisi kokkulepe. Meie strateegiliste liitude säilitamine ja tugevdamine on otsustava tähtsusega selliste rahvusvaheliste kohustuste tõhusa rakendamise ja ülemaailmse järgimise tagamisel.
4. Maailmas, mida iseloomustavad vastastikune sõltuvus ja seotus, on ELil ja LACil palju võita, kui nad ühendavad jõud, et kasutada ära võimalusi ja tulla toime kiiresti muutuva rahvusvahelise keskkonna seatud väljakutsetega. Koostöömudelil ja vastastikku kasulikel tulemustel põhinev väärtuspõhine lähenemisviis eristab ELi ja LACi partnerlust alternatiivsetest mudelitest, mis ei keskendu nii palju heale valitsemistavale, läbipaistvusele ja vastutusele.
5. Sellega seoses tervitab nõukogu kõrge esindaja ja Euroopa Komisjoni vastu võetud ühisteatist „Ühised jõupingutused ühise tuleviku nimel“. Koos käesolevate nõukogu järeldustega moodustab ühisteatist tugeva poliitilise raamistiku ELi ja LACi strateegilise koostöö jaoks järgmistel aastatel. Nõukogu kiidab heaks ühisteatise ja selle prioriteetsed meetmed, mille eesmärk on luua neli partnerlust jõukuse, demokraatia, vastupanuvõime ja reeglitel põhineva korra heaks.

6. ELi ja LACi suhete keskmesse peavad jääma demokraatia edendamine, õigusriik, inimõiguste ja põhivabaduste, sealhulgas sõnavabaduse austamine, inimõiguste kaitsjate kaitsmine ja kriisiolukordade rahumeelne lahendamine. Demokraatlike põhimõtete ja kodanikuvabaduste allakäik on praegu mõnda LACi riiki mõjutavate kriiside algpõhjuseks. Nende kriiside lahendamine nõuab tagasipöördumist põhiseadusliku demokraatia juurde, võimude lahusust, tugevdatud vastutust ja juhtimissüsteeme, mis vastavad kodanike vajadustele. Nõukogu kordab oma üleskutset leida poliitilised, demokraatlikud ja rahumeelsed lahendused, mis taastaksid inimeste vabaduse, võimalused ja hääleõiguse.
7. Meie ühiskondade täielikku potentsiaali on võimalik saavutada üksnes seeläbi, et kõigil inimestel – sõltumata nende soost, rassist, etnilisest või sotsiaalsest päritolust, usust või veendumustest, poliitilistest või muudest arvamustest, puudest või seksuaalsest sättumusest ja soolisest identiteedist – võimaldatakse elada ilma diskrimineerimise ja vägivallata. Konkreetselt peaksid EL ja LAC kõigis oma koostöö valdkondades jätkuvalt edendama soolist võrdsuslikkust ja naiste mõjuvõimu suurendamist ning võtma meetmeid nende saavutamiseks.
8. EL ja LAC peaksid tegutsema majanduse, keskkonna ja ühiskonna vastupanuvõime tugevdamise nimel, et kõik riigid, sealhulgas väikesed arenevad saareriigid tuleksid paremini toime loodusõnnetuste või inimtegevuse tagajärjel toimunud kriisidega. Nii pikaajalised kui ka uued väljakutsed vajavad kahe piirkonna vahelist tõhustatud koostööd. Jõupingutused, mida tehakse selleks, et võidelda kliimamuutuste ja keskkonnaseisundi halvenemise vastu, säilitada bioloogiline mitmekesisus ja veevarud, tugevdada institutsioonilist vastupanuvõimet, kaotada sotsiaalne ebavõrdsus, edendada kodanike julgeolekut, tegeleda ülemaailmse uimastiprobleemiga ja võidelda selle vastu ning võidelda organiseeritud kuritegevuse ja korruptsiooniga, saavad olla edukad üksnes laiendatud dialoogi, tihedama koostöö ja tõhusate kahe piirkonna vaheliste koostööprogrammide abil, mis ühendavad ELi ja LACi peamised sidusrühmad ja arvamusiidrid.

9. ELi ja LACi riikide majandused on viimasel aastakümnel rohkem lõimitud, kuid seni kasutamata potentsiaal on tohutu ning ootab rakendamist. EL on endiselt suurim LACi riikidesse investeerija ning LACi investeeringud Euroopasse on märkimisväärselt kasvanud. Investeeringud on suurenenud nii kvaliteedi kui kvantiteedi aspektist ning ELi investorid loovad jätkuvalt lisaväärtust, edendades sotsiaalset ja keskkonnavalast vastutust, luues inimväärsed töökohti ning tõhustades inimarengut. ELi ja LACi jõukus on aina enam ühiseks muutumas ning seda tuleks veelgi tõhustada erainvesteeringute mahu suurendamise ja kehtivate kaubanduslepingute tulemusliku kasutamise teel. Eelseisvatel aastatel on ELi ja LACi vahelise majanduspartnerluse tähtsad eesmärgid rohelisele majandusele ülemineku ja loodusvarade säästva kasutamise edendamine, kestliku sinise majanduse arendamine, investeerimine teadmistesse, innovatsiooni ja inimkapitali, digitaalmajanduse arendamine ning ühenduvuse edendamine.
10. ELi ja LACi ühine tegevus on oluline, et tagada kaubandus- ja investeerimispoliitika reeglitepõhisus ja progressiivsus ning see, et nendega soodustatakse paremat ettevõtluskeskkonda ja aidatakse tugevdada mõlema piirkonna ettevõtjate konkurentsivõimet üleilmsetel turgudel ning et nendest tõuseb kasu kodanikele ja tarbijatele. Kaks piirkonda peaksid tagama ka selle, et kaubanduslepingutega edendatakse tõhusalt kahe piirkonna vahelise partnerluse väärtuspõhist olemust ning tugevdatakse häid valitsemistavasid, rahvatervist ja ohutust, soolist võrdsuslikkust ning sotsiaalseid, keskkonnavalaseid ja tööstandardeid, sealhulgas Pariisi kokkuleppe rakendamist.
11. Nõukogu on pühendunud sellele, et jätkata kindlameelselt läbirääkimiste lõpuleviimist eesmärgiga sõlmida Mercosuriga ja Tšiiliga ambitsioonikad ja tasakaalustatud kaubanduslepingud, ning tervitab asjaolu, et Mehhikoga peetavad läbirääkimised on peaaegu lõpule viidud. Praegu läbiräägitava uue ELi–AKV lepingu kohaselt ajakohastatakse piirkondlikku partnerlust Kariibi mere riikidega ning tõhustatakse poliitilist dialoogi. Nende sammudega laiendatakse veelgi assotsieerimis-, vabakaubandus- ja koostöölepinguid, mis praegu seovad ELi 27 LACi liikmesriigiga 33st.

12. Paljud LACi riigid on saavutanud kõrge arengutaseme ning inimeste vajadused ja ootused on muutumas. Viimasel aastakümnel saavutatud edu jääb aga hapraks ning võib ümber pöörduda, kui seda ei toetata struktuurireformide, sotsiaal-majandusliku ebavõrdsuse vähendamise, innovatsiooni edendamise ning majandusmodelite kohandamisega tehnoloogia muutustele vastavaks. Kestliku arengu tegevuskava 2030 rakendamine pakub võimalusi, et tegutseda koos selle edu säilitamise nimel.
13. Nõukogu leiab, et tulevase koostööga peab olema võimalik reageerida uutele ja keerukamatele vajadustele ja ootustele. Toetades kõige enam abi vajavaid inimesi ja riike ning aidates riikidel vajalike reformide edendamiseks alal hoida raskesti kättevõidetud arengusaavutusi, annab järgmine mitmeaastane finantsraamistik ELile ka asjakohased vahendid ja innovaatilised instrumendid, et seada prioriteediks koostöö sellistes vastastikku olulistes valdkondades nagu teadusuuringud, üleminek digitaaltehnoloogiale, puhas energia, ühenduvus, arukad linnad ja loomesektor – nendes valdkondades on kahel kõnealusel piirkonnal võimalus saada kasu kogemuste ja teadmiste jagamisest ning koostööraamistike arendamisest.
14. Nõukogu leiab, et EL ja LAC peaksid olema tõhusad partnerid üleilmsete normide kujundamisel sellistes valdkondades nagu kestlik areng, kaubandus ja investeerimine, kliimamuutustele reageerimine, bioloogilise mitmekesisuse kaitse ning töö ja tehnoloogiaga seotud muutused. Sellise koostöö potentsiaali tuleks veelgi uurida ja kasutada. Eesmärgiks tuleks seada kahe piirkonna vaheline süstemaatilisem ja struktureeritum koordineerimine mitmepoolsetel foorumitel, ÜRO Inimõiguste Nõukogust ÜRO kliimamuutuste raamkonventsioonini, pidades silmas Pariisi kokkuleppe ja Katowice reeglistiku rakendamist. Samuti innustab nõukogu komisjoni tegema LACiga koostööd selleks, et säilitada tugev mitmepoolne kaubandussüsteem ning reformida Maailma Kaubandusorganisatsiooni.

15. ELi üheks strateegiliseks eesmärgiks jääb jätkuvalt piirkondlike koostöökorralduste toetamine. Kuigi LACi riikide endi otsustada on see, millised on parimad struktuurid ja mehhanismid dialoogi ja koostöö edendamiseks nende piirkonnas, toonitab nõukogu, kui oluline on kahe piirkonna vaheline partnerlus, mis edendab suhteid allpiirkondadega ja kahepoolseid suhteid. Nõukogu jääb ootama edasist tõhustatud dialoogi ja koostööd piirkonnaülesteh mehhanismidega, nt CELAC, ning piirkonnasiseste ettevõtmistega, nt Vaikse ookeani liit, Kesk-Ameerika Integratsioonisüsteem (SICA) ning Kariibi mere piirkonna foorum (CARIFORUM) / Kariibi Ühendus (CARICOM). Ta toonitab veel kord oma valmisolekut taas alustada tippkohtumisi LACi riikidega, et partnerlust strateegiliselt suunata.
16. Nõukogu toonitab, et ELi ja LACi partnerlus ulatub valitsustest kaugemale. EL peaks jätkama oma tihedat koostööd piirkondlike ja piirkondadevaheliste organisatsioonidega, nagu ÜRO Ladina-Ameerika ja Kariibi mere riikide majanduskomisjon, Ameerika Riikide Organisatsioon, Ibero-Ameerika peasekretariaat, Itaalia – Ladina-Ameerika Instituut, Ameerika Riikide Arengupanga grupp ja Ladina-Ameerika Arengupank. Tulevased suhted peavad tuginema panustele erinevatelt sidusrühmadelt, näiteks riigisisestelt üksustelt, parlamendiliikmetelt, kodanikuühiskonnalt, erasektorilt, ELi ja LACi fondilt, eksperdirühmadelt ja akadeemilistelt ringkondadelt. Nõukogu rõhutab, kui oluline on kaasata kodanikuühiskond täiel määral ELi ja LACi partnerluse kõikidesse mõõtmetsesse.
17. Nõukogu kutsub kõrget esindajat ja Euroopa Komisjoni üles edendama tihedas koostöös liikmesriikidega tööd ühisteatistes määratletud konkreetsete prioriteetide rakendamisel, viies sealhulgas 2020. aastaks läbi asjakohase läbivaatamise.
